

Uzasadnienie braku potrzeby przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla projektu „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Brześć Kujawski na lata 2020-2034”

Sporządzono na podstawie art. 49 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2026 poz. 670 ze zm.).

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 49 ww. ustawy przy ustalaniu, czy zachodzi potrzeba przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania, bierze się pod uwagę następujące uwarunkowania:

1) charakter działań przewidzianych w dokumentach, o których mowa w art. 46 i 47 Ustawy

Opracowanie przedmiotowego dokumentu ma na celu ocenę aktualnej sytuacji energetycznej Gminy oraz przewidywanych zmian zapotrzebowania na ciepło, energię i paliwa gazowe, a także określenie przedsięwzięć racjonalizujących użytkowanie ww. nośników energii, ocenę możliwości wykorzystania istniejących nadwyżek i lokalnych zasobów paliw i energii, z uwzględnieniem energii elektrycznej i ciepła wytwarzanych w odnawialnych źródłach energii, energii elektrycznej wytwarzanej w skojarzeniu z wytwarzaniem ciepła oraz zagospodarowania ciepła odpadowego z instalacji przemysłowych, możliwości stosowania środków poprawy efektywności energetycznej, a także określić zakres współpracy z innymi gminami. Dokument ten jest opracowaniem koncepcyjnym zawierającym ogólne informacje na temat szeroko pojętej energetyki na terenie gminy. Działania te mają charakter lokalny, gdyż będą realizowane na terenie obszaru mieszczącego się w granicach administracyjnych Gminy Brześć Kujawski, zatem będą realizowane w granicach jednej gminy. Ponadto projekt dokumentu stanowi kolejną aktualizację Założeń (...), sporządzaną co najmniej raz na 3 lata, tj. przyjętych uchwałą nr LXI/575/2023 Rady Miejskiej w Brześciu Kujawskim z dnia 19 grudnia 2023 r. w sprawie przyjęcia aktualizacji „Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Brześć Kujawski na lata 2020-2034”.

Przedmiotowy projekt aktualizacji Założeń do planu zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe dla Gminy Brześć Kujawski na lata 2020-2034 uwzględnia następujące przedsięwzięcia racjonalizujące użytkowanie ciepła, energii elektrycznej i paliw gazowych:

- Realizacja Programu „Czyste Powietrze”;
- Klaster Energii „Energia Kujaw” (Przedsięwzięcie przewiduje budowę instalacji fotowoltaicznych na budynkach użyteczności publicznej (Stadion Miejski przy ul. Traugutta 29, Punkt Obsługi Interesanta i Biblioteka ul. Klonowa 2 w Wieńcu, Żłobek „Wieniecka Kraina Malucha” przy ul. Szkolnej w Wieńcu, BCKiH ul. Kolejowa 44, Brzeski Ośrodek Pomocy Społecznej ul. Królewska 5);
- Termomodernizacja budynków użyteczności publicznej i budynku komunalnego na terenie gminy Brześć Kujawski;
- Termomodernizacja kotłowni miejskiej wraz z budową ciepłociągu w Brześciu Kujawskim (polegająca na budowie nowoczesnej, w pełni wyposażonej kotłowni gazowej 4,7 MW wraz z niezbędną infrastrukturą techniczną; zadanie nie polega na budowie scentralizowanej sieci ciepłowniczej, ale na przyłączeniu nowych budynków do obecnego systemu opartego na kotłowni lokalnej);
- Termomodernizacja budynku OSP Machnacz wraz z wymianą źródła ciepła;
- Budowa/rozbudowa oświetlenia ulicznego;
- Podniesienie standardu oświetlenia drogowego.

Przedsięwzięcia zostały zaktualizowane w związku z aktualnymi potrzebami gminy w zakresie działań dotyczących zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe, w tym racjonalizujących użytkowanie poszczególnych nośników energii.

Ponadto przedmiotowy Projekt założeń stanowi aktualizację, stąd uwzględniony został w dokumencie opis aktualnego stanu zaopatrzenia w ciepło, gaz i energię elektryczną. Charakterystyka gminy odnosi się zatem do dostępnych aktualnie danych.

a) stopień, w jakim dokument ustala ramy dla późniejszej realizacji przedsięwzięć w odniesieniu do usytuowania, rodzaju i skali tych przedsięwzięć

Przedmiotowy projekt dokumentu należy do grupy projektów dokumentów innych niż wymienione w art. 46 ust. 1 i 2 ww. ustawy, gdyż nie wyznacza ram dla późniejszej realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. W Projekcie założeń przewidziane do realizacji zostały zadania w zakresie Programu „Czyste Powietrze”, montażu odnawialnych źródeł energii, termomodernizacji budynków, w tym wymiany/ modernizacji źródeł ciepła oraz budowy/ rozbudowy i podniesienia standardu oświetlenia drogowego.

Planowane zadania nie są przedsięwzięciami wymienionym w Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz.U. z 2019 r. poz. 1839).

Nie należą do przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko ani do przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko. Dla wskazanych przedsięwzięć nie jest wymagane uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach.

Realizacja zadań wpłynie na zwiększenie efektywności energetycznej i zmniejszenie zużycia energii, co z kolei wiązać będzie się ze zmniejszeniem emisji CO₂. Efektem planowanych zadań będzie poprawa jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji gazów cieplarnianych do atmosfery i minimalizację problemu niskiej emisji na przedmiotowym terenie. Nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania, a realizacja zadań wpłynie na zmniejszenie się emisji zanieczyszczeń i szkodliwych substancji do atmosfery. Poprawa jakości powietrza wpłynie z kolei pozytywnie na stan zdrowia ludzi. Zadania z zakresu termomodernizacji będą realizowane w ramach istniejących budynków. Możliwe oddziaływania podczas realizacji zadań będą miały charakter krótkotrwały, który wiąże się z emisją hałasu i pyłów ze względu na użycie sprzętu budowlanego i czasowym zajęciem terenu, na którym prowadzone będą roboty budowlano-montażowe. W przypadku termomodernizacji budynków, ze względu na to, że stanowią one potencjalne siedlisko chronionych gatunków ptaków, w tym m.in. jerzyka (*Apus apus*) i wróbla (*Passer domesticus*) oraz nietoperzy, przed podjęciem prac przeprowadzona zostanie inwentaryzacja budynków pod kątem występowania chronionych gatunków ptaków i nietoperzy. W razie stwierdzenia występowania chronionych gatunków ptaków i nietoperzy, termin i sposób wykonania prac zostanie dostosowany do ich okresów lęgowych, rozrodczych i hibernacji.

W wyniku realizacji ww. zadań zmianie i przekształceniu nie ulegną obszary wymagające specjalnej ochrony ze względu na występowanie gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk przyrodniczych objętych ochroną, w tym obszary sieci Natura 2000 wyznaczone w trybie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Zawarte rekomendacje, co do stosowania określonych nośników energii, mają na celu zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego, gwarantującego niezawodne i ciągłe zaspokajanie potrzeb energetycznych, zapewnienie rozwoju gospodarczego i społecznego, stymulowanie rozwoju nowych firm i tworzenie miejsc pracy z wykorzystaniem istniejącego potencjału energetycznego, przy zapewnieniu jakości środowiska, ochrony klimatu Ziemi, tworzenia warunków zdrowego życia mieszkańców w chwili obecnej i w przyszłości.

W Projekcie założeń, zgodnie z wymaganiami ustawy z dnia 10 kwietnia 1997 r. Prawo energetyczne, wskazane zostały plany rozwoju operatorów sieci gazowej i elektroenergetycznej, które mają na celu zapewnienie bezpiecznego zaopatrzenia odbiorców w ciepło, gaz i energię elektryczną. W przypadku realizacji powyższych zadań inwestor musi spełnić szereg wymogów prawnych przed rozpoczęciem prac, aby inwestycja w jak najmniejszym stopniu oddziaływała na środowisko i otoczenie, w tym na ludzi. Na etapie realizacji obszar działania ogranicza się do miejsc realizacji prac, przez co ingerencja w środowisko sprowadza się do minimum. Ewentualna emisja zanieczyszczeń powietrza, hałasu będzie pochodziła z wykorzystywanego do prac sprzętu i maszyn. Oddziaływanie to będzie krótkotrwałe i ustąpi z chwilą zakończenia inwestycji.

b) powiązania z działaniami przewidzianymi w innych dokumentach

Cele wskazane w projekcie dokumentu wynikają z obowiązujących aktów prawnych, programów wyższego rzędu oraz dokumentów planistycznych na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym oraz gminnym, co zostało przedstawiono w rozdziale 14 przedmiotowego projektu dokumentu.

c) przydatność w uwzględnieniu aspektów środowiskowych, w szczególności w celu wspierania zrównoważonego rozwoju, oraz we wdrażaniu prawa wspólnotowego w dziedzinie ochrony środowiska

Zrównoważony rozwój definiuje się jako rozwój społeczno-gospodarczy, w którym następuje integrowanie działań mających na celu wzrost gospodarczy oraz działań społecznych, z zachowaniem równowagi przyrodniczej i trwałości podstawowych procesów przyrodniczych w celu zagwarantowania możliwości zaspokajania potrzeb społeczności lub obywateli, zarówno współczesnego, jak i przyszłych pokoleń. Projekt przedmiotowego dokumentu wskazuje kierunki działań wpływających na rozwój wytwarzania energii z odnawialnych źródeł energii, a także przedstawia propozycje działań podejmowanych w celu ograniczenia emisji gazów, w związku z tym należy stwierdzić, że działania ściśle korelują z założeniami zrównoważonego rozwoju w aspekcie ochrony środowiska oraz wypełniają zobowiązania w stosunku do regulacji prawnych Unii Europejskiej.

d) powiązania z problemami dotyczącymi ochrony środowiska

Realizacja planowanych działań wpłynie na poprawę stanu środowiska (zwłaszcza w zakresie poprawy ochrony powietrza) oraz przyczyni się do utrwalenia pozytywnych postaw ekologicznych oraz poczucia odpowiedzialności za środowisko naturalne wśród mieszkańców.

2) rodzaj i skalę oddziaływania na środowisko, w szczególności

Charakter planowanych działań, rodzaj i skala oddziaływań na środowisko oraz cechy obszaru objętego spodziewanym oddziaływaniem powodują, że realizacja zadań proponowanych w projekcie dokumentu nie spowoduje znaczącego negatywnego oddziaływania na środowisko, a wręcz przyczyni się do jego poprawy.

a) prawdopodobieństwo wystąpienia, czas trwania, zasięg, częstotliwość i odwracalność oddziaływań

Prawdopodobieństwo występowania oddziaływań wydaje się być niewielkie. Zasięg oddziaływania określa przedmiotowy projekt dokumentu. Realizacja planowanych zadań będzie rozłożona w czasie (do 2034 roku) i przestrzeni. Oddziaływanie będzie miało charakter krótkoterminowy, a uciążliwości mogą wynikać jedynie z przeprowadzanych robót, np. hałas spowodowany pracą sprzętu mechanicznego. Efektem planowanych zadań będzie poprawa jakości powietrza poprzez ograniczenie emisji gazów cieplarnianych do atmosfery i minimalizację problemu niskiej emisji na przedmiotowym terenie. Zadania będą miały pozytywny lub neutralny wpływ na komponenty środowiska. Wszystkie zadania mają pozytywny wpływ na ludzi, jakość powietrza i klimat. Wpłyną na zmniejszenie się emisji zanieczyszczeń i szkodliwych substancji do atmosfery. Poprawa jakości powietrza wpłynie z kolei pozytywnie na stan zdrowia ludzi.

Uciążliwość hałasu będzie miała miejsce przez okres od kilku dni do kilku tygodni, tj. w czasie prowadzonych prac. Prace powinny być wykonywane w ciągu dnia, w nocy wykonywane mogą być jedynie zadania niezbędne z punktu widzenia technologicznego. Podczas eksploatacji nie przewiduje negatywnego oddziaływania na zdrowie i życie ludzi. Okresowe utrudnienia związane z pracami budowlanymi mogą spowodować nieznaczne pogorszenie warunków bytowania zwierząt w rejonach prowadzonych prac. Czas realizacji inwestycji wiąże się także z ryzykiem wystąpienia emisji zanieczyszczeń powietrza atmosferycznego. Źródłem emisji będzie olej napędowy spalany przez pojazdy dostawcze czy maszyny budowlane. Emisja ta ogranicza się jednak do etapu prac maszyn i urządzeń wykorzystywanych do ułożenia infrastruktury. Nie przewiduje się także znaczącego negatywnego oddziaływania przedsięwzięć na wody powierzchniowe i podziemne. Potencjalne zagrożenie stanowi przenikanie do wód substancji chemicznych z pracujących maszyn, urządzeń budowlanych i pojazdów czy odprowadzanie do wód bez oczyszczenia ścieków bytowych i przemysłowych z baz budowlanych. W celu uniknięcia wyżej wymienionych sytuacji należy dopilnowywać, aby plac budowy (ew. miejsce stacjonowania pojazdów mechanicznych, maszyn, urządzeń) posiadał utwardzoną, nieprzepuszczalną powierzchnię oraz był odwadniany. Urządzenia odwadniające będą skuteczne w zmniejszeniu wilgotności gruntów i będą zapewniać dostatecznie szybki spływ wody ze wszystkich punktów placu budowy. Preferowane są urządzenia, w których wykorzystywane są procesy naturalne samooczyszczania, które wpływają korzystnie na bilans wodny danego terenu. W przypadku oddziaływania na gospodarkę odpadami, zwiększone ilości odpadów będą powstawały głównie podczas prac budowlanych. Odpady będą gromadzone w sposób selektywny, uniemożliwiający niekontrolowane rozprzestrzenianie się w środowisku. Okres magazynowania oraz objętość magazynowanych odpadów zostanie ograniczona do niezbędnego minimum. Odpady będą magazynowane w bezpośrednim sąsiedztwie prowadzonej inwestycji, na wyznaczonych do tego celu terenach, do czasu ich ponownego wykorzystania. Odpady, których nie można ponownie zagospodarować dla potrzeb prowadzonej budowy, będą przekazywane firmom zajmującym się odzyskiem lub w przypadku odpadów, które nie nadają się do odzysku, firmom zajmującym się ich unieszkodliwianiem.

Planowane inwestycje w większości prowadzone będą na terenach zurbanizowanych, będą dotyczyć istniejących obiektów budowlanych czy też infrastruktury technicznej. Ingerencję związaną z realizacją przedsięwzięć na środowisko można ograniczyć do racjonalnego poziomu poprzez dobrze przemyślany wybór lokalizacji, ponieważ skala wywoływanych przez nie przekształceń środowiska zależeć będzie w znacznym stopniu od lokalnych uwarunkowań. Ponadto prawidłowo sporządzony projekt, uwzględniający potrzeby ochrony środowiska zarówno na etapie budowy, jak i w fazie eksploatacji inwestycji pozwoli także ograniczyć te oddziaływania.

Zadania będą realizowane z należytą ostrożnością, zgodnie z wymaganiami ochrony środowiska, co ma na celu zminimalizowanie potencjalnych zagrożeń dla obszarów przyrodniczych. Roboty budowlane będą odpowiednio zaplanowane, aby unikać np. sezonów lęgowych ptaków.

Realizacja zaplanowanych zadań wpłynie na zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń powietrza lub niedopuszczenie do pogorszenia się stanu powietrza na terenie gminy oraz będzie się wiązała z pozytywnym oddziaływaniem na środowisko, m.in. poprzez redukcję emisji zanieczyszczeń i poprawę jakości powietrza, które prowadzić będą do ograniczenia negatywnego wpływu na ekosystemy przyrodnicze.

Wszystkie zadania będą miały bezpośredni i pośredni, długoterminowy, pozytywny wpływ na ochronę klimatu, powietrza oraz zdrowia ludzi i innych organizmów żywych. Poprawie ulegnie jakość powietrza dzięki temu polepszy się zdrowie mieszkańców oraz zmniejszy się presja na ekosystemy wodne, gleby, zabytki oraz faunę i florę. Realizacja założeń projektu dokumentu nie spowoduje znacząco negatywnego oddziaływania na środowisko, w tym na formy ochrony przyrody przy zachowaniu obowiązujących przepisów i standardów w zakresie ochrony środowiska i przyrody wynikających z przepisów odrębnych oraz przy uwzględnieniu zawartych w dokumentacji działań zapobiegających i ograniczających negatywne oddziaływania planowanych zadań na środowisko.

b) prawdopodobieństwo wystąpienia oddziaływań skumulowanych lub transgranicznych

Nie przewiduje się możliwości wystąpienia skumulowanego oddziaływania na środowisko w trakcie realizacji, jak i eksploatacji zrealizowanych inwestycji, a także oddziaływań transgranicznych przedsięwzięć ujętych w projekcie dokumentu. Nie zachodzą przesłanki do przeprowadzenia postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko w kontekście transgranicznym.

c) prawdopodobieństwo wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska

Nie przewiduje się możliwości wystąpienia ryzyka dla zdrowia ludzi lub zagrożenia dla środowiska. W trakcie realizacji prac będą przestrzegane obowiązujące normy i przepisy w zakresie ochrony środowiska oraz przepisy BHP, zapewniona zostanie ochrona dla osób oraz własności publicznej poprzez unikanie uciążliwości, skażenia

środowiska i hałasu. Inwestycje, ze względu na rodzaj i usytuowanie, nie będą powodować negatywnego oddziaływania na środowisko oraz zdrowie ludzi, zarówno w fazie realizacji, jak i eksploatacji. Wszystkie działania ukierunkowane są na poprawę stanu środowiska na terenie gminy.

3) cechy obszaru objętego oddziaływaniem na środowisko

a) obszary o szczególnych właściwościach naturalnych lub posiadające znaczenie dla dziedzictwa kulturowego, wrażliwe na oddziaływania, istniejące przekroczenia standardów jakości środowiska lub intensywne wykorzystanie terenu

Realizacja inwestycji ani etap eksploatacji powstałej w wyniku planowanych zadań infrastruktury nie wpłynie negatywnie na obszary chronione.

W celu uniknięcia nieumyślnego niszczenia siedlisk gatunków przed przystąpieniem do realizacji zadań należy dokonać obserwacji pod kątem występowania gatunków chronionych. Należy unikać prowadzenia prac w okresie lęgowym oraz rozrodczym zwierząt. Powinno się również umożliwić ptakom gniazdowanie, np. poprzez powieszenie budek lęgowych lub pozostawienie/stworzenie miejsc korzystnych do zakładania gniazd. Należy również dołożyć wszelkiej staranności, aby w trakcie prac budowlanych zapobiegać niekontrolowanemu zmniejszaniu populacji zwierząt żyjących na danym terenie.

Inwestycje zostaną zaplanowane ze szczególnym uwzględnieniem i troską o występujące wartościowe obiekty i tereny. W przypadku zaistnienia takiej konieczności, podjęte zostaną działania mające na celu kompensację powstałych szkód poprzez podejmowanie równoważących je działań, prowadzące do przywrócenia równowagi przyrodniczej na danym terenie, wyrównania szkód dokonanych w środowisku przez realizację przedsięwzięcia oraz do zachowania walorów krajobrazowych (np. sadzenie drzew, objęcie opieką stanowisk zagrożonych gatunków roślin i zwierząt, budowa schronień dla ptaków).

b) formy ochrony przyrody w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody oraz obszary podlegające ochronie zgodnie z prawem międzynarodowym

Zgodnie z Centralnym Rejestrem Form Ochrony Przyrody w granicach gminy Brześć Kujawski występują pomniki przyrody i użytki ekologiczne. Realizacja założeń odbywać się będzie zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody. Planowane zadania nie obejmują terenów, na których występują formy ochrony przyrody.

Z-ca BURMISTRZA

Brześcia Kujawskiego

mgr Damian Chelminiak

(podpisano podpisem kwalifikowanym)